

Solidarność Walcząca

WOLNI I SOLIDARNI

PISMO ORGANIZACJI SOLIDARNOŚĆ WALCZĄCA
Dwutygodnik, wydanie II

Nr 21/216, cena 30 zł
4 - 17 września 1989 r.

50 rocznica wojny

II wojna światowa z jej ludobójstwem, zagładą narodu Żydów Polskich, śmiercią dziesiątków i cierpieniami setek milionów ludzi oskarża całą naszą europejską, chrześcijańską cywilizację, która wydała tak potworne systemy jak faszyzm i komunizm. One to bowiem, złączone paktem Hitlera ze Stalinem, są bezpośrednio odpowiedzialne za tamto podpalenie świata.

Ogień runął najpierw na Polskę. We wrześniu 1939 r. ulegliśmy pod dwustronną nawałą. Lecz nasza wieczna chluba będzie to, że pierwsi stawiliśmy opór zbrojny, że odważnie próbowaliśmy zio walką zwyciężyć. Próbowaliśmy przez całą wojnę, także wtedy gdy nasi najeźdźcy starli się między sobą, a nasi sojusznicy sprzymierzili się z jednym z naszych wrogów.

Faszyzm został pokonany i osadzony, ale komunizm, który za przyzwoleniem Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Bry-

tanii w wyniku wojny opanował Srodkową Europę, Chiny i następnie wiele innych krajów ciągle wymaga sądu. Po wojnie ZSRR uzyskał nuklearną równowagę z Zachodem i zagraża unicestwieniu cywilizacji. Przykłady RFN, Włoch i Japoni z jednej strony a Polski, Chin czy Wietnamu z drugiej pokazują, że lepiej przegrać z krajami demokratycznymi niż wygrać z pomocą Komunistów.

Bezsponsna jest wina narodu niemieckiego, który poparł i realizował zbrodnicze plany narodowo-socjalistyczne - za co również sam zapłacił ogromną cenę. Dziś respektując prawo Niemców do zjednoczenia w ich obecnych granicach i nie rosząc pretensji granicznych do Litwinów, Białorusinów i Ukraińców pragniemy razem ze wszystkimi uciszonymi narodami wyzwoić się z komunizmu. Dopiero zawarcie przez niepodległą i demokratyczną Polskę pokojowego traktatu z Niemcami ostatecznie zamknie tragiczną kartę historii otwartą przed 50 laty.

Przewodniczący Solidarności Walczącej

Kornel Morawiecki

1 września 1989 Kornel Morawiecki

List otwarty do Premiera Rządu PRL
Tadeusza Mazowieckiego

Panie Premierze!

Objęcie przez Pana tego urzędu otwiera możliwość współdziałania rządu z narodem. Jest w tym nasza wspólna szansa. Wierzymy, że Pan zechce, lecz wątpimy czy będzie mógł ją realizować. Gdyż, niestety, rząd Pański będzie działał w systemie realnego socjalizmu, w którym realną władzę sprawują komuniści. Polacy nie chcą tego systemu. Oczekują od obecnego kierownictwa "S" od posłów i senatorów Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, a w szczególności od Pana przewodnictwa ku niepodległości i demokracji. Nie chodzi tylko o gruntowne reformy w państwie. Chodzi o przejęcie państwa, o obalenie komunizmu. Pana powinnością jest wyrażenie wypowiedzenia tej podstawowej prawdy i trud nad jej urzeczywistnieniem.

Mam nadzieję, że dobrze zdaje sobie Pan sprawę z moralnych i politycznych zagrożeń jakie stanowi koalicja z komunistami i ich poplecznikami. Daje im rodzaj uprawomocnienia w oczach Zachodu i części polskiego społeczeństwa oraz daje im czas. Na przetrwanie, na dociągnięcie do wielce prawdo odbnego zaostrożenia kursu w Związku Sowieckim.

(dokończenie na str. 2)

Poznajemy smak wolności

Fragmety wywiadu z Tatianą Podrabinek przeprowadzonego przez Jana Ewarysta i Krzysztofa Lewickiego dla "Biuletynu Dolnośląskiego" nr 6/89, który ukazał się niebawem.

Tatiana Podrabinek jest uczestniczką ruchu demokratycznej opozycji w Rosji, żoną Kiryla, bratową Aleksandra. Cała rodzina związana jest z wydanym od 1987 r. moskiewskim tygodnikiem niezależnym "Express-Kronika".

T.P.: .../ Mimo że Gorbaczow zyskał na początku znaczną popularyzność, nie potrafił jej utrzymać. Ludzie rozumieją lub czują, że polityczne posunięcia Gorbaczowa obliczone są na poprawę reputacji ZSRR na Zachodzie. Państwu radzieckiemu potrzebne są pieniądze i uznano, że taka polityka będzie najlepszą drogą do ich uzyskania. .../

Sądzę, że Gorbaczow jest przytłoczony rozwojem wydarzeń. Nie bardzo wie jak uporać się z demokratycznymi dążeniami społeczeństw i narodu ZSRR. Sytuację można, oczywiście, zamieć metodami politycznymi, ale wydaje się, że powrót do represji takich, jakie miały miejsce w latach sześćdziesią-

(dokończenie na str. 2)

List do Premiera (dokończenie ze str. 1)

Zycze Panu, żeby za Pańskiej kadencji rozkład komunizmu następował szybciej niż jego dopasowywanie się do nowej sytuacji. Zyczę żeby z punktu i zdecydowanie rozszerzyła się przestrzeń wolności. Pod tym kątem naszą organizacją, pozostając w stałym sprzeciwie wobec systemu i w opozycji wobec rządu ciągle nie odzwierciedlającego woli narodu, będzie obserwować i publicznie oceniać Pańskie prace na stanowisku Premiera.

Z wyrazami szacunku

Przewodniczący Solidarności Walczącej

Kornel Morawiecki

28 sierpnia 1989 Kornel Morawiecki

Poznajemy smak wolności

(dokończenie ze str. 1)

tych, jest, ze względu na uwarunkowania polityczne, nieopłacalny dla Kremia, a więc niemożliwy.

W kręgach opozycyjnych sporo się mówi o perspektywie "przykręcenia śrub" - myślę jednak, że ewentualne represje nie pozwolą władzom ZSRR na całkowite opanowanie sytuacji. W najbliższym czasie, za rok, może dwa, muszą zająć zasadnicze zmiany - jeżeli tak nie będzie, znajdziemy się wszyscy w ZSRR w wielkiej biedzie.

"RD": Czy nie obawiasz się, że reakcje władz w Moskwie na wolnościowe działania narodów mogą przypominąć próby rozwiązania sytuacji w Gruzji?

T.P.: Nie mogę wykluczyć istnienia takiego zagrożenia. Nie wiadomo, czy władzom starczy siły i rozumu, by pojąć, że po to, aby poprawić sytuację, trzeba ustępować. /.../

Niewątpliwie najwięcej osiągneli Baltowie. Wydaje się, że te kraje najbardziej zbliżyły się do pewnej niezależności politycznej. Mają choćby własne oficjalnie ukazujące się gazety opozycyjne, oficjalnie działająca opozycja. Trudniej będzie, jak sądzę, osiągnąć tym krajom niezależność gospodarczą. Inaczej wygląda sytuacja na Ukrainie, która w Moskwie uważana jest za jedną z najważniejszych części imperium. Wszelkie ruchy wolnościowe są tam niezmiennie tłumione. tam też Gorbaczow pozostawił niemal w całości stary, breżniewowski aparat. Szczerbicki ma wieloletnie doświadczenie w zwalczaniu wszelkich niezależnych działań na Ukrainie. Ale ruch niezależny na Ukrainie jest coraz silniejszy. /.../

"RD": Jest oczywiste, że zwycięstwo ruchów na rzecz demokracji i niepodległości prowadzi do rozpadu Związku Radzieckiego. Czy Rosjanie zdają sobie z tego sprawę?

(dokończenie na str. 3)

Oświadczenie

Desygnowanie na stanowisko premiera Tadeusza Mazowieckiego, nie jest oddaniem władzy w ręce społeczeństwa. Komuniści godząc się pod społeczna presja na utworzenie nowego rządu przez przedstawicieli Solidarności zastrzegali dla siebie kluczowe stanowiska ministerstwa MON i MSW. Wspólnie z gen. Jaruzelskim ludzie Ci zapewniali mają niezmienną zasadę ustrojowych. Czy tak sformowany rząd będzie w stanie przeprowadzić niezbędne reformy? Czy będzie zdolny do uniezależnienia Polski od ZSRR, czy będzie chciał w sposób zdecydowany przeciwstawić się koalicji partyjnej nomenklatury, wojska i milicji. Dotychczasowe doświadczenia - chwalebna i wzajemnie sprzeczna polityka liderów OKP, pragnących jednocześnie zadowolić i społeczeństwo i partię, nie napawa optymizmem. Obawiamy się, że w przyszłości taki rząd wzbraniać się będzie przed radykalnymi rozstrzygnięciami, takimi jak:

- 1) pełne urynkowanie gospodarki
- 2) uniezależnienie polityczne i gospodarcze od ZSRR
- 3) poddanie społecznej kontroli wojska i milicji
- 4) uspołecznienie środków masowego przekazu.

Uważamy, że bez tych rozwiązań w kraju pogłębiać się będzie chaos, kompromitując możliwość przeprowadzenia demokratycznych reform i mogący stanowić pretekst do interwencji dla pragnących powrotu do pełnej władzy Komunistów.

Zycząc przyszłemu rządowi jak najlepiej oświadczamy, że popierać będziemy jedynie te działania, które przybliżać będą wyrwanie Polski z komunizmu.

Za najpilniejsze uważamy przeprowadzenie w kraju wolnych, pięciopartyjnych wyborów.

28 sierpnia 1989 r.,

Członkowie Komitetu Wykonawczego SW:
Jadwiga Chmielowska, Roman Zwiercan
Przedstawiciele SW:
Marek Czachor, Maciej Frankiewicz
Antoni Kopaczewski, Wojciech Myślicki

Sowieci do domu!

MANIFESTACJE :

15 września godz. 16

Katowice - Rynek

Opole - ul. Krakowska

T.P.: Rosjanie zaczynają zdawać sobie sprawę z tego, że rozpad imperium jest lepszy od utrzymania istniejącego stanu rzeczy. Ruch na rzecz demokracji ma poparcie w coraz szerszych warstwach społeczeństwa rosyjskiego. Naród uzyskał nieco wolności. Do prawdziwej wolności jeszcze daleka droga, lecz jej smak jest poznawany już teraz. Droga jest daleka dlatego, że naród przywykł do cara. Wszyscy dziwili się, dlaczego górnicy tak szybko zakończyli strajk. Ale do nich przyjechał Ryżkow - zaczął rozmawiać z nimi rządem. I oni uwierzyli. Oczywiście, po wizycie Ryżkowa nic się nie zmieniło.

Rosjanie rozumieją potrzebę zmian, ale zmian tych nie potrafią sobie wyobrazić. Wiedzą, że demokracja jest niezbędna do normalnego, godnego życia, ale jaką formę przyjmie ruch demokratyczny w Rosji trudno przewidzieć. Tutaj ludzie czują większy niż w innych rejonach ZSRR respekt przed armią, która nadal jest silna i ma potęgę, umożliwiającą tłumienie wszelkich wolnościowych zrywów. Sądzę, że czołgi nie wjechały do Tbilisi przypadkowo - to uciążliwa odczuwana przez Rosjan respekt.

Gruzini, Litwini, Łotysze, Estonczycy i wiele innych narodów od lat ma poczucie, że ich ojczyzna jest obrażana. Rosjanie jakos tego nie odczuwają. Chociaż widzą potrzebę zmian, chociaż głośno wyrażają swoje niezadowolenie - nie pojęli, że w ich ojczyźnie można coś zmienić i... że mogą tego dokonać sam. Rosjanie myślą, że ktoś to zrobi za nich. (...)

Co sądzą inni ?

.../ Poczawszy od 8 sierpnia, kiedy KKW "S" ogłosiła swe ostrożne wezwanie do akcji protestacyjnych, sytuacja staje się nieco jaśniejsza. Do kierownictwa Związku dotarła wreszcie świadomość, że linia Okrągłego Stołu prowadzi donikąd.

Również i dla partii sytuacja sprządza się teraz do prostej alternatywy: ostatecznie skapitulować w obliczu kolejnej porażki albo raz jeszcze próbować metod konfrontacyjnych. Afera z wyborem prezydenta, niepowodzenie operacji "urynkowienia" a w Koncu Kryzys rządu uszczyniły partii, że nie jest już zdolna do oddziaływania metodami politycznymi. PZPR zaprezentowała się w sierpniu 1989 r. jako polityczna nieboszczka, która w interesie narodu należałoby wynieść z politycznej sceny za kulisy. Niestety, doświadczenie mówi, że partie komunistyczne nie mają w zwyczaju ustępować dobrowolnie i pokojowo. Byłoby więc rozsądniej, gdyby Związek przygotował się do bardzo prawdopodobnej konfrontacji z ludźmi, którzy się szansa utworzenia rządu z ZSL i SD - bez Komunistów. Póki co, żyjemy wciąż w Europie Wschodniej, a w tej części kontynentu znacznie łatwiej o krwawe starcia uliczne niż o normalną wymianę rządzących ekip.

Józef Golonka
(za PWA z 17-VIII-1989 nr 281)

31 Sierpnia

we Wrocławiu na wezwanie Ruchu Młodzieży Niezależnej i SW Odciał Dolny Śląsk odbyła się rocznicowa manifestacja. Przybyło na nią ok. 500 osób, które przemarszerowały przez centrum miasta a następnie dołączyły do liczącej ok. 1 tys. manifestacji organizowanej przez RKW. Połączony pochód skierował się w kierunku tablicy "S" na ul. Grabiszyńskiej. Szkoda tylko, że dochodziło do niepotrzebnych zadrażeń między osobami z tych połączonych manifestacji. Przecież w tym, że szliśmy razem, że są rzeczy, które nas łączą, jest nasza siła. Lza się też w oku kręci gdy przypomni się tak liczne wiece i manifestacje rocznicowe z lat 1980-81 czy też także liczne i bojowe z okresu stanu wojennego.

Tak jak osiem lat temu gwałtownie spadają wskaźniki wykrywalności przestępstw. Cel jest taki sam. Zastraszyc społeczeństwo tak, aby z ulgą witało umundurowanych funkcjonariuszy pukających do mieszkań.

Radosna twórczość komunistycznej nowomowy bije wszelkie rekordy. Mamy już opozycyjnego premiera, będziemy mieli opozycyjny rząd, kiedy więc opozycyjny i sekretarz ?

Prof. Geremek powiedział, na posiedzeniu OKP, 10 sierpnia, że Wałęsa obiecał poprawę. Bardzo nas to cieszy.

Premier Mazowiecki tworzy rząd szarekierkiej koalicji. Jaruzelski i Kiszcak proponowali rząd wielkiej koalicji. Czy wielki szeroki ? Tymczasem na uboczu pozostała Wielcy Pokrzywdzeni - PAX, Unia, PZKS.

Bez komentarza

(Cytaty z wypowiedzi Lecha Wałęsy)

* "Wystąpiłem o nową koalicję, która nie jest przeciw nikomu, przeciwko PZPR też nie, ale przeciwko monopolowi PZPR... PZPR będzie w tym kraju i będzie jeszcze świetna i będzie jeszcze kierować, ale musi się pozbyć cech monopolistycznych"
(16.08 - posiedzenie OKP)

* "I tak, jak wy weszliście na moim i jego grzbiecie do Parlamentu, żebyście z kolei jemu pomogli wejść na najwyższy stopień władzy. Tego oczekuję i tego żadam."

"Dokonałem wyboru za was, za to, że wy nie potrafiłiście. Nie miejcie do mnie pretensji, że mnie w pojedynkę udało się to, co nie udało się wam dwustu sześćdziesięciu."

* "Pan Bronisław jest młodszy od pana Tadeusza i jeszcze będzie premierem."

* "A więc ja jestem największym demokracją wczoraj, tylko że kiedy za wali się demokracja, to w ręce swoje biorę."

(19.08 - posiedzenie KKW "Solidarności")
- podkreślenie redakcji

Niepodległościowa

Partia "Solidarność" została zawiązana 12 sierpnia, w Warszawie. W deklaracji założycielskiej czytamy m.in.: "Celem nadrzędnym naszych działań jest odbudowa Niepodległego Państwa Polskiego na zasadach demokracji parlamentarnej, niezawisłości sądownictwa oraz nienaruszalności podstawowego prawa człowieka, jakim jest prawo do własności. Rzecznikiem Grupy Inicjatywnej Niepodległościowej - Partii "Solidarność" jest Krzysztof Wolf.

Podczas

uroczystości kościelnych, 15 sierpnia na Jasnej Górze, prowadzona była sprzedaż wydawnictw SW. Ponadto wśród pielgrzymów rozkolportowano bezpłatnie ok. 25 tys. egzemplarzy prasy SW. Po zakończeniu mszy, obecna tam grupa SW, przemarszerowała przez miasto. Niesiono transparenty o niepodległościowych hasłach.

Pierwszą

personą z ZSRR, z którą spotkał się premier Tadeusz Mazowiecki, był szef KGB Kriuczokow. Ciekawe kto kogo zwerbował?

Prokuratura

w Elblągu zakomunikowała, że ks. Sylwester Zycha zmarł z przepicia. Kolejne zabójstwa księży Niedzielaka, Suchowolca, Zycha i milczenie hierarchii kościelnej, która za dobrą monetę przyjmuje oficjalne rezultaty śledztwa, to złowrogi cień unoszący się nad obecnymi "przemianami" w Polsce. Oczekujemy niezwłocznego, publicznego stanowiska w tej sprawie od nowego premiera.

23 sierpnia

to rocznica paktu Hitler-Stalin w Warszawie zorganizowana została przez LDPW, MRS i SW niezależna manifestacja. Hasłem było "Sowieci do domu" czyli usunięcie konsekwencji tego paktu.

Niezależne Stowarzyszenie Studentów będzie zarejestrowane. Od niedawna Prezydent jest za tym. Gdy był i Sekretarzem był przeciw. Upór studentów daje efekty. Dobry przykład dla Kierownictwa NSZZ "S", które małodusznie zgodziło się na rezygnację z prawa do strajku.

Na Węgrzech

opozycja uzgodniła z partią zakaz działania wszelkich partii w sądach, prokuraturach i radach narodowych. Pertraktowana jest sprawa usunięcia partii z jednostek militarnych. Jest już więc precedens. Adopcja do polskich warunków nie powinna trwać zbyt długo.

*****
 Dziękujemy: Helenka z Wilna - 1+2 tys. zł, KATWA - 1000, Independent Poland Society Dallas-Texas - 1000 \$, Jacek L. - 150 \$, Sch., Torrance-dyskietka: 50\$, dla Słupka - 30\$, Limaz - 12\$, Michał Rado - 20\$, Roman, Jurek - 20\$, Komputer - "S" Nowy Jork, Maria i Jurek - 8+5\$, dla Korn - 50\$.

Korespondencje do redakcji prosimy kierować na adres przedstawiciela SW Wojciecha Mysleckiego, ul. Śniegockiego 29, Wrocław.

Wiadomości Organizacyjne

*****
 Antoniowi Kopaczewskiemu, przedstawicielowi SW Zamieszkałemu w Rzeszowie wyłączone telefon (44 762).

Przedstawicielem Młodzieżowego Ruchu Oporu Solidarności Walczącej jest Jerzy Gorzelik, lat 18, uczeń czwartej klasy liceum ogólnokształcącego. Wielokrotnie zatrzymywany przez Służbę Bezpieczeństwa. Jego adres: Katowice, ul. Okrzei 13/208, tel. 58 33 23.

Powstał Młodzieżowy Ruch Oporu SW Ziemi Olkuskiej. Działa na terenie szkół ponadpodstawowych Olkusza i Wolbromia

Komitet Oporu NSZZ RI "S" Gminy Murów przekształcił się w Komitet Solidarności Walczącej Rolników Gminy Murów.

Wydawnictwo "PRZY" (SW Trójmiasto) wydało książkę Z. S. Siemaszki "Narodowe Sily Zbrojne". Cena 2800 zł.

Do Kolportażu skierowano bloczek czteroznaczkowy o odcinym tytule "Walka Polaków o niepodległość 1768 - 1989". Cena bloczka 1000 zł.

*****

SW w Chicago

W dniach 4, 11, 24 czerwca SW w Chicago uczestniczyła w demonstracjach pod Konsulatem ChRL na znak solidarności z narodem chińskim walczącym o wolność i demokrację. Niesiono transparenty: "Solidarność Walcząca" oraz "Zatrzymać czerwony terror w Chinach". Członkowie SW przekazali symboliczną kwotę 100\$ na Fundusz "Freedom in China" oraz Deklarację ideową i Program SW członkiem nowopowstałej organizacji studentów chińskich "Solidarity".

*****

Strajkujący

w drugiej połowie sierpnia górnicy Kopalni "Marcel", "Morciniek" i "Grodziec" oprócz postulatów ekonomiczno-bytowych żądali usunięcia partii z zakładów pracy, relegalizacji "S" i wolnych wyborów. Zawiesili strajk do końca września, dając wotum zaufania dla Premiera Mazowieckiego

Coraz

wyższe ceny wszystkiego co można jeszcze kupić. Na jesień zaś, czekają nas z pewnością, podwyżki cen energii i surowców energetycznych. Bieda zatacza coraz szersze kręgi. Wiele rodzin nie będzie stać na zakupienie opału na zimę. Co nas czeka?